

Llengua catalana

El llibre **Llengua Catalana**, per al sisè curs de primària, és una obra col·lectiva concebuda, dissenyada i creada al Departament d'Edicions Educatives de Grup Promotor / Santillana Educación, S. L., dirigit per **Teresa Grence Ruiz** i **Pere Macià Arqué**.

En l'elaboració hi ha participat l'equip següent:

TEXT

Jordi Bosch
Meritxell Martí

ASSESORAMENT

Lluís Payrató

IL·LUSTRACIÓ

Jordi Baeza
Anna Bru

EDICIÓ

Laura Coma

DIRECCIÓ I COORDINACIÓ EDITORIAL DE PRIMÀRIA

Maite López-Sáez Rodríguez-Piñero

Les activitats d'aquest llibre no s'han de fer mai al llibre mateix.
Les taules, els esquemes i altres recursos que s'hi inclouen són models
perquè l'alumnat els traslladi a la llibreta.

Unitats	COMPETÈNCIA LECTORA	LÈXIC	GRAMÀTICA	ORTOGRAFIA
1 Tot és proposar-s'ho 6	• Narració: <i>En Fortià fa carrera</i>	• Els camps semàntics. Hipònims i hiperònims	• Tipus d'oracions	• Aleshores / a les hores, alhora / a l'hora, sinó / si no, perquè / per què
2 I tu, què en penses? 22	• Text expositiu i argumentatiu: <i>Participem al Consell dels Infants</i>	• Les paraules homònimes	• Propietats textuais	• Els parèntesis, les cometes i els dos punts
Repasso les unitats 1 i 2				
3 Tenim talent 40	• Reportatge: <i>Intel·ligències</i>	• Els manlleus	• El subjecte. Subjecte el·líptic i verbs impersonals	• L'accent diacrític
4 El món canvia 56	• Conte: <i>Mag Giró</i>	• Els neologismes	• El complement del nom	• Les grafies x , ix , tx , ig
Repasso les unitats 3 i 4 • Repàs trimestral • Cooperem. Refranys molt visibles				
5 Explica'm la teva vida 78	• Biografies: <i>Una selfie amb el pinzell</i>	• Mots incorrectes d'ús freqüent	• Verbs atributius i predicatius. Verbs transitius i intransitius. La veu passiva	• Les grafies g i j
6 Paraules que ho diuen tot 94	• Text poètic: <i>Mots vius</i>	• Els prefixos de negació, d'oposició i cultes	• Verbs regulars i irregulars	• Les vocals a/e i o/u àtones en els verbs
Repasso les unitats 5 i 6				
7 Un sol món 112	• Narració: <i>Escriu un blog</i>	• La formació de noms i adjectius	• Les perífrasis verbals	• La ela geminada
8 Música i músics 128	• Textos poètics: <i>Diguem-ho cantant...</i>	• La formació de verbs	• El complement directe	• La ema i la ena
Repasso les unitats 7 i 8 • Repàs trimestral • Cooperem. Diari de bord				
9 Gent amb recursos 150	• Reportatge: <i>Mirall, mirallet...</i>	• Figures retòriques: la comparació i la metàfora	• El complement indirecte	• La be alta i la ve baixa
10 Emocions 166	• Narració i dietari: <i>Ens en sortirem!</i>	• Figures retòriques: l'anàfora i la personificació	• El complement circumstancial	• La c i la g a final de mot
Repasso les unitats 9 i 10				
11 Què passarà demà? 184	• Entrevista: <i>Què diu l'home del temps?</i>	• Figures retòriques: l'al·literació i la inversió	• L'atribut	• El guionet
12 Investiguem 200	• Narració: <i>Un veritable misteri</i>	• Més enllà del llenguatge quotidià. Com millorar l'expressió	• L'ús dels pronoms febles	• L'apòstrof en els pronoms febles
Repasso les unitats 11 i 12 • Repàs trimestral • Cooperem. Petit museu La Segona oportunitat				
Posem-ho en marxa! Dissenyem una app				

	ESCRIBRE (Saber fer)	M'APASSIONA LLEGIR	ORATÒRIA	LITERATURA
	Els formularis i els documents			La novel·la gràfica
	El text argumentatiu	La novel·la gràfica	Em toca parlar en públic!	
	Els mapes conceptuals			Poesia en temps feudals
	El conte breu	Poesia de trobadores	El que explico és interessant	
	La biografia i l'autobiografia			Els mites: realitat o fantasia?
	Els haikus	El relat mitològic japonès	Un discurs ben trenat	
	El blog			Afició o addicció? Les sèries literàries
	La cançó	Les sèries literàries	Faig servir el «to» adequat	
	El reportatge			Teatre per a nois i noies
	El monòleg	El teatre català actual	La presentació digital	
	El text predictiu			Ciberliteratura: llegir en pantalla
	El diàleg en la narració	Personatges de cinema	Teniu preguntes?	

Competències

Treballaràs les competències al llarg de tot el llibre, especialment en les activitats i els apartats marcats amb aquestes icones.

Competència comunicativa lingüística i audiovisual

Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

Competència social i ciutadana

Competència matemàtica

Competència artística i cultural

Competència d'aprendre a aprendre

Competència digital

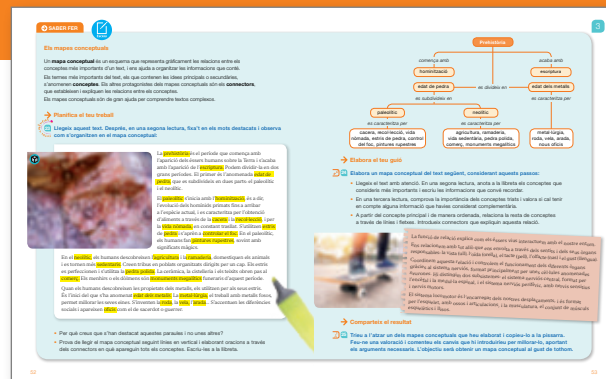
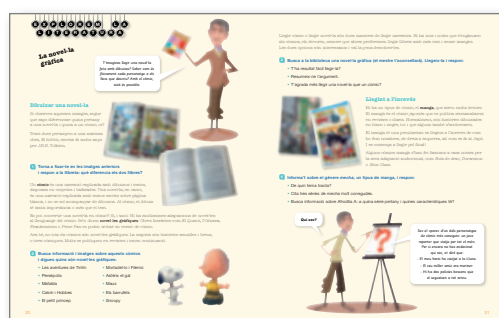
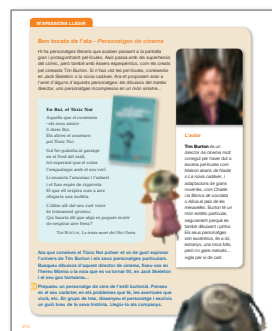

Competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria

Al final del llibre hi ha una taula que recull les competències bàsiques pròpies de l'àmbit lingüístic treballades al llibre.

[illegible]

La dimensió d'expressió escrita es continua treballant i consolidant a les pàgines de l'apartat **Saber Fer**.

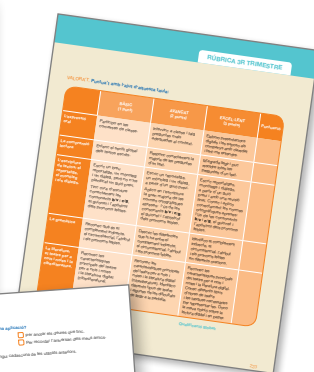
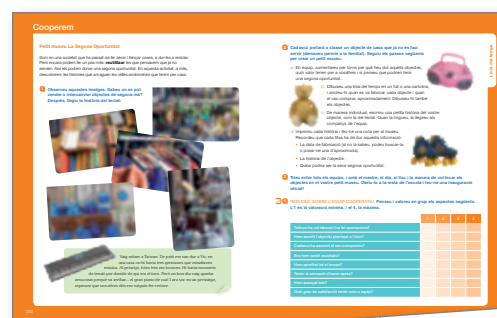
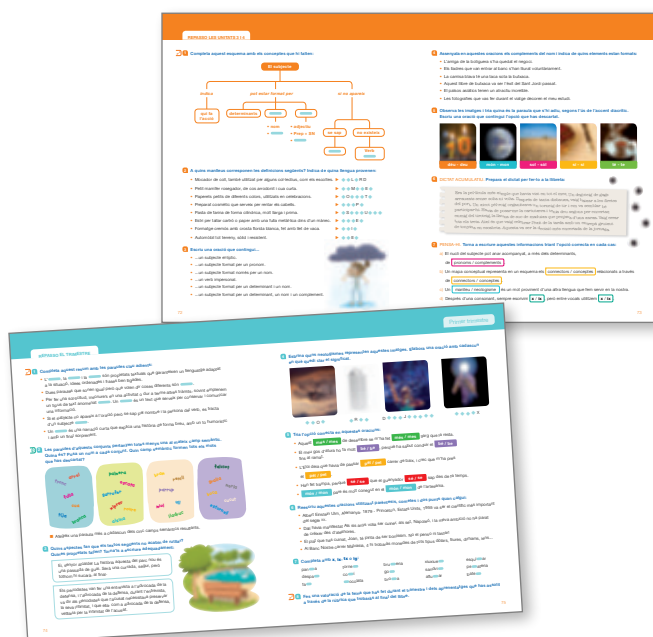

Cada dues unitats, alternadament, hi ha tres programes per treballar la dimensió de comunicació oral i la dimensió literària.

- A les unitats senars hi ha una iniciació a la literatura: **Explorem la literatura**.
- A les unitats parells hi ha una animació a la lectura a partir de textos i autors molt diversos: **M'apassiona llegir**. I estratègies d'expressió oral: **Oratòria**.

Per reforçar l'aprenentatge, cada dues unitats hi ha un **repàs** dels continguts compresos, i cada quatre, un repàs trimestral.

Dins el bloc de continguts trimestrals, a més del repàs, hi ha un projecte de **treball cooperatiu** relacionat amb aspectes de la llengua, les dades bibliogràfiques de les lectures proposades i una **Rúbrica** perquè puguis avaluar els coneixements adquirits. També proposem, al final del llibre, un projecte d'emprenedoria: **Posem-ho en marxa**.

Realitat augmentada

A diverses unitats del llibre trobaràs imatges, acompanyades amb la icona , que podràs visualitzar en realitat augmentada per mitjà de mòbils, tauletes o ordinadors. Per fer-ho, et caldrà l'aplicació **AR Santillana**, que es pot descarregar tant a Google Play com a Apple Store .

Observem i comentem

Mira bé la fotografia i respon:

- Què hi veus, a la imatge? Com la descriuries amb una sola oració a algú que no la té al davant?
- La plaça és plena de colors. Quins hi predominen? Què representen?
- Quants pisos té el castell que hi apareix?
- L'edifici de la dreta sembla especial. Què deu ser? Què t'ho fa pensar?
- Quin ambient es respira a la plaça i als edificis que l'envolten?

Comparteix amb els companys:

- Heu vist mai en directe l'actuació d'una colla castellera? Comenteu amb els companys el que sabeu del món dels castells. Procureu que cadascú aportï una informació concreta, sense repetir-les.
- En grups reduïts, feu una llista de deu paraules que facin referència a qualitats, maneres de ser, sensacions i emocions a l'entorn del món casteller. Exposeu-les a la classe. Quines són les més repetides?
- Quina relació creieu que té el títol de la unitat amb la imatge que heu observat? Parleu-ne entre tots.

Escolta l'audició i respon:

- Qui parla en aquesta audició?
- A qui es dirigeix?
- Quin és l'objectiu de les seves paraules?
- Quines són les dues claus principals per assolir-lo?
- Quin instrument marcarà l'inici de l'actuació de la canalla?
- Quin paper hi tenen la Berta i la Laia?
- Quin detall indica que s'ha aconseguit carregar el castell?

Valorem l'audició:

- Sabries definir les dues parts principals de l'audició? A quins moments corresponen?
- Si tornes a escoltar l'audició amb els ulls tancats, pots imaginar-te contemplant l'escena al bell mig de la plaça? Quina sensació pot provocar-te aquesta visió?
- El castell passa, a estones, per moments de dificultat. Com reacciona el cap de colla davant d'aquestes situacions?

Compartim:

- La colla s'ha proposat un objectiu, i finalment l'assoleix. Qui fa el paper de líder? Quines qualitats ha de tenir una persona per ser líder? Coneixeu gent així? Penseu en el món de l'esport, de la política, de la societat...
- Quins reptes us proposeu com a grup? Feu-ne una llista entre tots. Què podeu fer per aconseguir-los?

- En un grup, com en una colla castellera, sovint es reparteixen les responsabilitats. Us organitzeu d'una manera semblant a la classe? Exposeu quines són les vostres responsabilitats i valoreu si podeu fer algun canvi per millorar.

SABER FER

Els formularis i els documents

- Has fet mai una inscripció a alguna activitat, centre o entitat?
- Has hagut d'emplenar un formulari o aportar-hi algun document?

Els formularis són pàgines amb espais buits que cal omplir amb alguna finalitat, mentre que els documents contenen informació rellevant, com ara dades personals, certificacions... Al final d'aquesta unitat hauràs treballat diferents tipus de documents i com s'elabora un formulari, i demostraràs que **saps fer-ne un**.

En Fortià fa carrera

En Fortià Trencacolls va arribar a ser l'enveja i l'admiració dels seus veïns. Al seu petit poble del Matarranya, ningú no s'explicava com un pagès poca-cosa com en Fortià havia pogut fer carrera.

L'endemà d'una visita al dentista, en Fortià Trencacolls va fer les maletes i va deixar el poble. Es va queixar de l'aire: era massa pur i no li provava. I es va instal·lar a la capital, en un àtic molt **assequible**, al capdamunt d'una escalinata de nou pisos. Òbviament, a l'edifici no hi havia ascensor, factor que contribuïa a l'abaratiment del lloguer.

Malgrat les incomoditats de la nova situació i tot i que no sabia per què, en Fortià Trencacolls tenia el ferm pressentiment que la seva vida havia de fer un canvi.

Aquella primera nit es va sentir estranyament **lúcid**. Va fullejar tots els diaris i en va retallar uns quants anuncis. Els alineà per ordre de preferència. Començaria per la plaça de viatjant que ofería una empresa tèxtil.

A les set en punt del matí ja era a les oficines de Successors de Germans Moltó. Va haver d'esperar que es fessin les vuit. La secretària, mig adormida, el va fer passar al despatx d'en Benet Moltó, l'**atribolat** gerent. Era el darrer successor de la firma i, si no es jubilava a temps, comprovaria amb els propis ulls com l'imperi del seu besavi se n'anava finalment a l'aigua. Estava malhumorat –feia anys que no dibuixava un somriure– i no tenia esma de concedir-li gaire més d'un minut.

assequible: que es pot obtenir.

lúcid: que comprèn clarament les coses.

atribolat: atabalat, torbat, que no veu les coses clares.

–Per què vol la plaça? –el va interrogar fredament.

–M’apassiona viatjar. Miri, jo abans treballava...

–Experiència? –el va interrompre–. M’ha dut el currículum?

–El curri... què?

–El currículum, home, el seu historial. No es faci el pagès. Li queden vint segons.

En Fortià Trencacolls es va empassar la saliva.

–No, senyor; encara no en tinc, d’això. Espero una petita oportunitat.

En Benet Moltó se’l va mirar, **sorneguer**.

–I quin sou demana? Un quilet al mes, oi?

–No. No demano sou.

Per un moment el seu **interlocutor** havia aconseguit oblidar tots els problemes. S’estava divertint.

–Així, de què viu, vostè? De l’aire que respira?

–Vull dir que em pagui segons els resultats.

En Benet Moltó tenia pressa i no volia malgastar el matí concedint entrevistes.

La proposició li va semblar justa i li va donar la plaça.

A en Fortià Trencacolls li corresponia el sud, la regió més difícil. No va perdre ni un segon. Va agafar els mostraris i va fer l’equipatge. Tenia un parell de setmanes per demostrar al gerent de què era capaç.

Només va necessitar nou dies. Va tornar amb tantes comandes que va obligar l’amo a treballar nit i dia.

I, sense a penes reposar, va fer un altre viatge. I un altre. Totes les seves sortides tenien el mateix segell.

Al cap d’uns quants viatges, el senyor Moltó es va veure forçat a engrandir el local. Va adquirir nova maquinària i va contractar més treballadors.

En Fortià, amb un prestigi que s’estenia com la pólvora, va confessar a l’amo les pressions de la competència. Li prometien unes primes tan escandaloses, que era un pecat rebutjar-les. En Benet Moltó, en un acte de generositat, li va pujar el percentatge.

En Fortià Trencacolls ja no vivia en aquell àtic de mala mort. Mentre esperava poder-se traslladar al seu superxalet de Matadepera, s’estava

sorneguer: que dissimula amb ironia la seva mala intenció.

interlocutor: persona que pren part en una conversa.

Competència lectora

engendrar: crear, ser responsable del seu naixement.

rànquing: classificació ordenada segons la puntuació en un mèrit.

en un petit palau propietat del gerent, on s'havia instal·lat amb totes les comoditats.

En Benet Moltó reconeixia que li havia tocat la grossa. Però havia de pensar en el futur de l'empresa. Per una banda, no tenia fills. Per l'altra, després de cinc mesos de constatar el seu amor a la feina, s'estimava en Fortià com si l'hagués **engendrat** ell. Hi havia res més enraonat que retirar-se i deixar el negoci en tan bones mans? Va observar el retrat del seu il·lustre besavi i tingué la sensació que l'home li picava l'ullet. Com dient: «Endavant! Aquest és dels nostres.» El va cridar en privat i, després de parlar-li'n seriosament i de respirar el seu entusiasme, va arreglar els papers.

En Benet Moltó l'havia tornada a encertar. No havien passat deu dies, que plovien comandes de l'estranger. El fabricant no s'ho acabava de creure. En Fortià era un home total. Només li trobava una cosa. Cada quinze dies, invariablement, es prenia un matí de festa. Fins i tot planificava els viatges tenint en compte que el matí en qüestió havia d'haver tornat. Un dia s'ho va fer venir bé per treure el tema.

–Fortià, t'agrada tant la feina que no fas diumenges, però de tant en tant et prens un matí lliure. No estàs pas malalt? –li va preguntar, intrigat.

–Les coses han de rutllar, no troba?

En Benet Moltó va interpretar que el seu estimat successor tenia un secret i el volia continuar guardant. Tot seguit va recordar la història de la gallina dels ous d'or i no va voler provocar-lo. S'estimava més no investigar més del compte i que les coses rutlessin.

Però un mal dia, quan l'empresa acabava d'entrar al **rànquing** mensual de les primeres firmes del sector i en Benet Moltó, amb la revista *Diners* en una mà i una copa de xampany a l'altra, es disposava a celebrar-ho, va rebre una trucada.

–Germans Moltó? –demanava la veu.

–Digui, digui –respongué substituint copa i revista per paper i bolígraf, disposant-se a anotar la comanda.

–Truca la policia.

Al fabricant li va relliscar el bolígraf dels dits.

JOSEP GÒRRIZ, *El doctor Guineu*.

1 «En Fortià Trencacolls tenia el ferm pressentiment que la seva vida havia de fer un canvi»...

- Com explicaries, amb paraules teves, què és un pressentiment? N'has tingut mai cap tu, de pressentiment? Explica una situació en què et podria succeir.
- Quin pressentiment tenia en Fortià i què va fer per realitzar-lo? Consideres que és una opció valenta, la seva? Argumenta la teva resposta.
- De què es queixava en Fortià quan va deixar el poble? Creus que era la veritable raó per marxar o n'hi havia una altra?

2 Quin era el càrrec d'en Benet Moltó? I per què estava tan preocupat?

3 Què és un currículum? Quina utilitat creus que deu tenir a l'hora de buscar una feina?

- Ara, amb imaginació, escriu dues dades d'un currículum que puguin anar de meravella per aconseguir cadascuna d'aquestes feines:

4 Un detall de l'entrevista fa que el gerent es doni per vençut i accepti la candidatura d'en Fortià. Què diu en Fortià que acaba de convèncer el gerent?

5 Què va succeir perquè en Fortià pogués passar de viure en un pis sense ascensor a fer-ho en un xalet de luxe? Fes-ne un breu resum.

- Què va implicar això per al senyor Moltó?

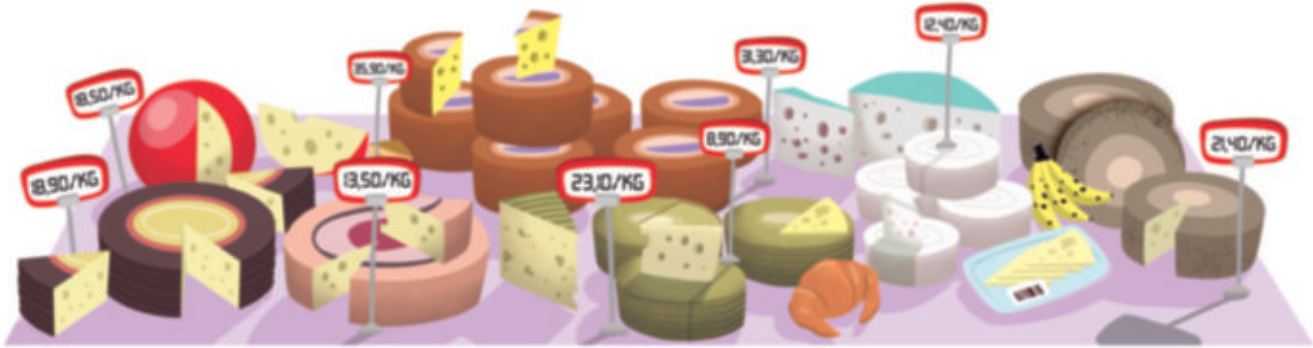
6 Hi havia un aspecte d'en Fortià que al gerent li estranyava força. Quin era? Per què creus que el treballador actuava així?

- Quina relació té la història de la gallina dels ous d'or amb el fet que el senyor Moltó deixés de banda les seves sospites?

7 Una trucada de la policia trenca l'alegria del moment de la successió. Rumia, inventa i anota què devia explicar l'agent a l'atabalat gerent.

8 Mira aquesta paradeta del mercat. Què hi ha fora de lloc?

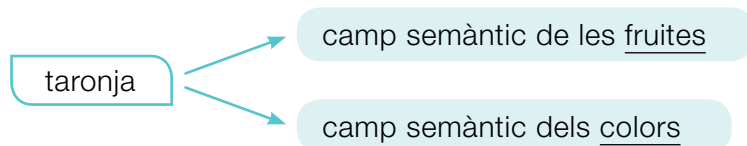
Un **camp semàntic** està format per paraules d'un mateix tema, per exemple: *formatge, nata, iogurt, quefir...*

9 Copia les paraules que pertanyen a un mateix camp semàntic:

- taula
- coet
- pa de motllo
- capsa
- avet
- brioix
- guants
- coca
- onada
- ensaïmada

■ Quin camp semàntic és?

10 Hi ha paraules que poden pertànyer a més d'un camp semàntic. Fixa-t'hi:

■ Afegeix més paraules a cadascun dels camps anteriors.

11 Les paraules següents poden incloure's en més d'un camp semàntic. Digue's a quins:

- banc
- gat
- planta
- ratolí
- cargol
- ploma

■ Com es diuen les paraules que poden tenir més d'un significat?

12 Observa aquestes fotografies i escriu totes les paraules que se t'acudeixin de cadascun dels dos camps semàntics:

13 Completa les oracions amb la paraula adequada. Totes són del mateix camp semàntic:

- Els Llorenç viuen al camp en una envoltada de vinyes.
 - Aquest és el més alt de la ciutat: té trenta-cinc pisos.
 - L'Adrià viu en una amb piscina als afores de la vila.
 - Al meu carrer estan construint unifamiliars.
 - L'Anna i el Pere van construir una a l'arbre del jardí.
 - Estan reconstruint el del vescomte de Girona.
- De quin camp semàntic es tracta? Escribeu-ne tres paraules més.

En un camp semàntic hi ha un **hiperònim** i diversos **hipònims**. L'hiperònim representa la categoria (per exemple, fruites) i els hipònims, les paraules que en formen part (*meló, aranja, pruna...*).

14 Escribeu l'hiperònim dels grups de paraules següents:

- mitjons, pantalons, camisa
 - gerani, hortència, llessamí
 - pardal, cigonya, ànec
- Escribeu quatre paraules més de cada categoria.

15 Camps dintre de camps. Observa i completa un quadre com el següent:

Aliments			Animals			Esports	
Verdures	Fruites	Lactis	Rèptils	Mamífers	Amfibis	Individuals	D'equip

- Podries crear més camps dintre dels camps anteriors? Quins?

16 Participa en el concurs del Gran Camp Semàntic.

En grups de quatre, trieu una categoria (hiperònim) i penseu totes les paraules que pugueu que hi pertanyin (hipònims). Exposeu, per torns, el vostre camp semàntic a classe. El grup que hagi trobat més paraules serà el guanyador.

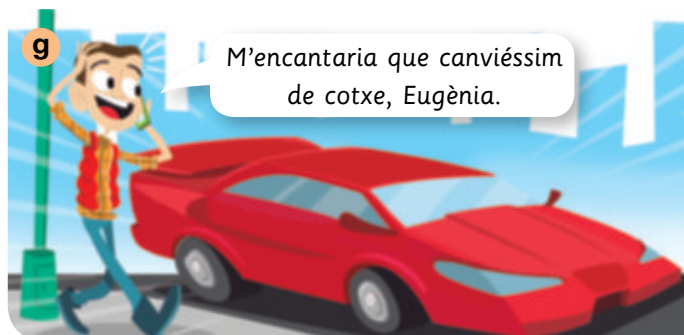
BUSCA
D'ON VE...
hipònim

LA PARAULA DEL DIA: *catamarà*

Pots dir-la quatre cops seguits? No és cap insult, no. Un catamarà és una embarcació lleugera, esportiva, formada per dues parts unides pel mig.

Altres paraules del mateix camp semàntic: *iot, veler, barca...*

- 17** Qui parla amb qui? Esbrina quins personatges formen cada parella de conversa, i fixa't en la intenció dels seus missatges:

- Entre les oracions anteriors, tria'n dues que...

- ...afirmin o neguin alguna cosa.
- ...expressin una emoció.
- ...facin una pregunta.
- ...donin una ordre.
- ...expressin un dubte.
- ...expressin un desig.

- Per parelles, repartiu-vos les converses i representeu-les de forma ben expressiva.

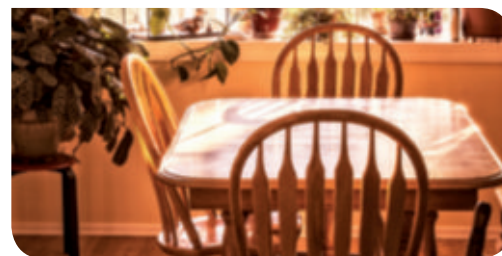
- 18** Pensa i escriu una altra oració per a cadascuna de les intencions comunicatives anteriors.

Segons la intenció de qui les diu, les oracions poden ser de diversos tipus:

- **Declaratives:** afirmen o neguen alguna cosa, i per escrit acaben amb un punt (*Vindrà dimarts.*).
- **Interrogatives:** pregunten alguna cosa i acaben amb un signe d'interrogació (*Vindràs dimarts?*).
- **Exclamatives:** expressen emocions i acaben amb un signe d'exclamació (*Ja és dimarts!*).
- **Imperatives:** donen ordres i poden acabar amb un punt o amb un signe d'exclamació (*Vine avui mateix. I arriba puntual!*).
- **Dubitatives:** expressen un dubte i acaben amb un punt o amb punts suspensius (*Potser vindrà demà...*).
- **Desideratives:** expressen un desig i acaben amb un punt (*Voldria que vingúés avui*).

19 Transforma aquestes oracions declaratives d'afirmatives a negatives, i a l'inrevés:

- La taula del menjador encaixa amb la resta de mobles.
- Sempre havia volgut tenir un jardí amb piscina.
- Aquest estiu no ha fet la calor habitual, en aquesta zona.
- No deixo mai la feina per a última hora.
- Li agraden molt les bledes.

20 Identifica de quin tipus és cadascuna de les oracions següents:

• Ja l'he trobat!	• M'encantaria que hi anéssim junts.
• No saps mai quan és el millor moment.	• Aquest noi deu ser el seu fill.
• M'ajudes a rentar els plats?	• Avui he classificat tots els meus llibres.
• Agafa'n un i ves-te'n!	• Quant val aquest xandall gris?
• Potser m'ho enduré demà.	• Una mosca no fa estiu.
• Pinta les flors de color vermell.	• Voldria anar de vacances a la platja.

21 Observa aquestes imatges i elabora per a cadascuna una oració que acabi amb el signe de puntuació indicat. De quin tipus és l'oració que has redactat?

22 Fixa't en les paraules destacades en cada bafarada i relaciona-les amb el seu significat:

a **Aleshores** va venir el metge i em va dir...

Que t'havies de prendre la medicació **a les hores** indicades, oi?

En moments concrets

Llavors

b Sortireu a l'escenari **a l'hora** precisa.

Sí, però cal que totes dues sortim **alhora**?

En el moment indicat

Al mateix temps

c Avui no faig piano, **sinó** bàsquet.

Això **si no** plou, és clar...

En el seu lloc

En cas que no

d **Per què** t'has emportat la gorra?

Doncs **perquè** fa un sol espectacular!

Ja que

Per quin motiu

L'adverbi **alhora** vol dir 'al mateix temps'. L'expressió **a l'hora** (preposició + determinant + nom) significa 'puntualment, en el moment assenyalat'.

Aleshores és un adverbi, i vol dir 'llavors, en aquell moment'. Escrivim **a les hores** quan ens referim a una unitat temporal ('a les hores indicades') i és com *a l'hora*, en plural.

23 Completa aquestes oracions amb *aleshores*, *a les hores*, *alhora*, *a l'hora*, segons calgui:

- No m'agrada que arribeu tard _____ de dinar. Sempre us he demanat que ens puguem asseure tots _____.
- Si estem atents _____ de classe i ens esforcem, farem un curs genial.
- El cantant va entonar les primeres notes i, _____, el públic va embogir.
- L'avió estava a punt d'aterrar _____ prevista, però _____ el pilot va detectar un problema.
- T'has ennuegat? No es pot menjar i parlar _____, ja ho saps!
- No sabem què va passar _____, però en Jaume no va poder arribar _____.

La conjunció **sinó** es fa servir per negar una cosa que s'ha dit anteriorment i afirmar-ne una de nova (*No faig piano, sinó bàsquet*). Escrivim **si no** quan posem una condició negativa (*Això si no plou, és clar*).

24 Completa aquestes oracions a la llibreta:

- No menjaràs gelat, de postres, sinó...
- No menjaràs gelat, de postres, si no...
- La Laura i l'Albert no aniran al cinema si no...
- La Laura i l'Albert no aniran al cinema, sinó...

25 Sinó o si no? Completa:

- m'ho arriba a dir, no me n'hauria adonat.
- No duré entrepans, unes pizzes espectaculars, d'acord?
- No és per a tu, el regal per a l'Èrika, que fa l'aniversari avui.
- Més val que deixi de menjar dolços, , les dents se m'ompliran de càries.

Escrivim **per què** per introduir una pregunta (*Per què m'has avisat?*), i escrivim **perquè** per respondre la pregunta, i per explicar el motiu d'alguna cosa (*T'he avisat perquè és el teu torn*).

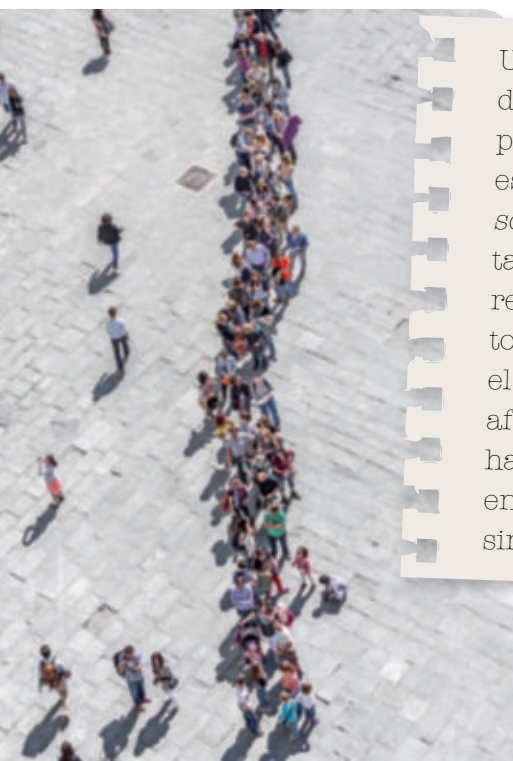

26 Completa aquesta entrevista amb per què o perquè:

- vas escollir l'ofici de pallasso?
- Doncs m'agrada fer riure la gent. Em fa feliç, i no sé ben bé el . És recíproc.
- ho veus així?
- El públic riu rep sensacions positives, estímuls que transmet a l'artista. els pallassos som gent molt sensible. no et poses a riure? Em faràs feliç!

27 Prepara aquest dictat i fes-lo a la llibreta:

Una cua quilomètrica ha col·lapsat aquesta tarda els carrers principals de la ciutat. Per què milers de persones han anat alhora a la primera planta del centre comercial? La pregunta té una resposta senzilla i alhora estrambòtica. Sembla que a l'hora de tancar l'emissió del programa *No és soroll, sinó música* de la ràdio local, el locutor, que creia tenir el micròfon tancat, ha dit que, si no li fallaven els càlculs, la botiga musical del centre regalaria les entrades lliures del concert de Flash d'aquesta nit. Aleshores, tot el jovent de la ciutat ha sortit al carrer. Els preus eren molt alts perquè el concert s'ho valia, i calia aprofitar l'oportunitat. Si a les hores de més afluència ja hi ha problemes de circulació al centre, avui la situació ha esdevingut crítica. A l'hora de tancar aquesta edició es desconeix encara el perquè d'aquesta confusió. Les entrades no s'han regalat, sinó que encara s'han encarat, amb tanta demanda.

Els formularis i els documents

Un **formulari** és un text que demana una sèrie de dades i que té espais en blanc perquè qui l'empleni pugui aportar-les. Serveix per fer una sol·licitud, inscriure's en una activitat, associar-se a un club, fer-se un carnet... O, senzillament, per emmagatzemar les dades que s'hi fan constar.

Un **document** serveix per guardar informació i per comunicar-la. Amb els documents, la informació es conserva i es transmet.

Moltes de les dades que necessitem per completar un formulari figuren en algun document. Al mateix temps, per obtenir un nou document sovint necessitem omplir un formulari.

→ Planifica el teu treball

28 Fixa't en aquests formularis i documents, i observa amb detall la informació que contenen:

Fitxa d'inscripció al casal d'estiu 2017

Dades de l'infant:

Cognoms: Data de naixement:
 Nom:
 Adreça: CP:
 Població: A/e:
 Telèfon de contacte:

Setmanes i horaris:

☐ Del 3 al 7 de juliol
☐ Del 10 al 14 de juliol
☐ Del 24 al 28 de juliol

☐ Matí
☐ Tarda
☐ Matí
☐ Tarda

Informació sanitària:

Codi de la targeta sanitària:
 Pren algun medicament especial?
 Com se li ha d'administrar?
 Té alguna al·lèrgia o intolerància?
 Altres observacions:
 (Adjunteu una fotocòpia de la targeta sanitària i del calendari de vacunacions)

Autorització dels pares o tutors:

Jo, com responsable de l'infant, l'autoritzo amb DNI.....
 a participar en l'activitat esmentada en aquest full d'inscripció i declaro que les dades aportades són correctes.
 Signatura:

FORMULARI DE SOL·LICITUD DEL CARNET CLUB ROSES CULTURA

Nom
 Cognoms
 NIF
 Adreça postal
 Codi postal
 Localitat
 País
 Adreça electrònica
 Telèfon
 Data de naixement
 Sexe: Home ☐ Dona ☐
 La subscripció al servei Club Roses Cultura suposa l'autorització perquè rebeu informació de les activitats culturals que es realitzen a Roses.
 Lloc i data
 Signatura

Les dades que ens proporciona s'incorporaran al fitxer Club Roses Cultura creat per l'Ajuntament de Roses per a la gestió i organització de les activitats i serveis del Club Roses Cultura i no seran cedides a tercers, d'acord amb la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal. Entenem que, omplint aquest formulari, ens autoritza a portar a terme aquest tractament. En qualsevol moment podrà exercir el seu dret d'accés, rectificació, cancel·lació i opció personalitzada, per telèfon, per correu, fax o correu electrònic: (Ajuntament de Roses, Plaça de Catalunya, 8. Edifici d'en Jordà 2n. pis. Roses 17480 / c/o: culturairoses.cat)

El servei de subscripció del Butlletí genervi de l'Ajuntament de Roses es porta a terme mitjançant els serveis de distribució de Mailrelay.com. Per així, la subscripció comporta també l'acceptació de la seva política de privacitat.

Generalitat de Catalunya

Llengua Catalana

Inta | Política Lingüística | Ajuda | Enllaços i serveis | Cookies | Llengua de signes

Contacte

Formulari de contacte

Bústia de contacte

Utilitza aquest formulari per enviar els vostres comentaris, preguntes, queixes i suggeriments sobre qualsevol dels serveis que ofereix la Generalitat de Catalunya.

Per el seguiment de la vostra gestió a través de l'**Totat de les meves gestions** que trobareu a l'apartat **Tràmits de Generalitat**, amb el codi de resposta (R) que rebreu quan envieu el formulari o trucant al 012.

El camp marcat amb * són obligatoris.

Comunicació

Wull:

☒ Sol·licitar informació ☐ Formular una queixa ☐ Donar una opinió o fer un suggeriment

Tema *

(Selecciona):

Subtema

(Selecciona):

Assumptes *

Missatge *

Adjuntar document

Envia el Butlletí

29 Classifica'ls segons si són formularis o documents.

30 Els formularis que hi surten, per a què serveixen? Explica-ho a la llibreta.

- Indica a qui van destinats, és a dir, qui els ha d'emplenar.
- Tots els formularis representats són en paper o hi ha alguna altra manera de donar la informació?
- Quines dades es demanen de manera habitual en tots els formularis?

31 Quina informació acredita cadascun dels documents que has observat? Quins drets aporten, en cada cas, a la persona que els presenta?

- En un dels documents no s'hi observa cap dada personal. Com es pot demostrar a qui pertany?

32 La teva escola utilitza algun tipus de document o de formulari? En coneixes altres exemples? Feu-ne una llista a la pissarra entre tots els companys.

→ **Elabora el teu guió**

33 Amb imaginació, crea el teu propi club a l'entorn d'una activitat o d'una afició. Elabora un formulari per poder fer-se'n soci i un document, un carnet, que acrediti aquesta condició, seguint els passos següents:

- Anota en un full el nom del club i redacta en poques línies a quina activitat es dedicarà.
- A sota, escriu el formulari de sol·licitud d'admissió. A partir dels models anteriors, indica quina informació necessites, de manera clara i ordenada, i deixa espai perquè el sol·licitant pugui anotar-la.
- Dissenya el carnet de soci del club i anota el tipus d'informació que hi figurarà. Deixa-hi també els espais per emplenar-la.

→ **Comparteix el resultat**

34 Feu tres còpies del formulari elaborat i del model de carnet del vostre club. Aneu a la recerca de socis entre els companys i doneu el formulari a qui desitgi ser-ne. Amb la informació aportada, completeu el carnet corresponent i lliureu-l'hi. Cadascun de vosaltres podrà fer-se soci, com a màxim, de dos clubs. Convé, per tant, que sigueu persuasius!

La novel·la gràfica

T'imagines llegir una novel·la feta amb dibuixos? Saber com és físicament cada personatge o els llocs que descriu? Amb el còmic, això és possible.

Dibuixar una novel·la

Si observes aquestes imatges, segur que saps diferenciar quina pertany a una novel·la i quina a un còmic, oi?

Totes dues pertanyen a una mateixa obra, *El hòbbit*, escrita fa molts anys per J.R.R. Tolkien.

1 Torna a fixar-te en les imatges anteriors i respon a la llibreta: què diferencia els dos llibres?

Un **còmic** és una narració explicada amb dibuixos i textos, disposats en vinyetes i bafarades. Una novel·la, en canvi, és una narració explicada amb textos escrits sobre pàgina blanca, i no se sol acompanyar de dibuixos. Al còmic, el dibuix té tanta importància o més que el text.

Es pot convertir una novel·la en còmic? Sí, i tant! Hi ha moltíssimes adaptacions de novel·les al llenguatge del còmic. Se'n diuen **novel·les gràfiques**. Obres literàries com *El Quixot*, *l'Odissea*, *Frankenstein* o *Peter Pan* es poden trobar en versió de còmic.

Ara bé, no tots els còmics són novel·les gràfiques. La majoria són històries senzilles i breus, o tires còmiques. Molts es publiquen en revistes i tenen continuació.

2 Busca informació i imatges sobre aquests còmics i digues quins són novel·les gràfiques:

- Les aventures de Tintín
- Mortadel·lo i Filemó
- Persèpolis
- Astèrix el gal
- Mafalda
- Maus
- Calvin i Hobbes
- Els barrufets
- El petit príncep
- Snoopy

Llegir còmic o llegir novel·la són dues maneres de llegir narrativa. Hi ha nois i noies que s'enganxen als còmics, els devoren, mentre que altres prefereixen llegir llibres amb més text i sense imatges. Les dues opcions són interessants i val la pena descobrir-les.

3 Busca a la biblioteca una novel·la gràfica (el mestre t'aconsellarà). Llegeix-la i respon:

- T'ha resultat fàcil llegir-la?
- Resumeix-ne l'argument.
- T'agrada més llegir una novel·la que un còmic?

Llegint a l'inrevés

Hi ha un tipus de còmic, el **manga**, que atreu molts lectors. El manga és el còmic japonès que es publica setmanalment en revistes o diaris. Normalment, són històries dibuixades en blanc i negre, tot i que alguns també s'acolorixen.

El manga té una peculiaritat: es llegeix a l'inrevés de com ho fem nosaltres, de dreta a esquerra, tal com es fa al Japó. I es comença a llegir pel final!

Alguns còmics manga s'han fet famosos a casa nostra per la seva adaptació audiovisual, com *Bola de drac*, *Doraemon* o *Shin Chan*.

4 Informa't sobre el gènere *mecha*, un tipus de manga, i respon:

- De quin tema tracta?
- Cita tres sèries de *mecha* molt conegudes.
- Busca informació sobre Afrodita A: a quina sèrie pertany i quines característiques té?

